

Załącznik
do Zarządzenia nr 63 Rektora UŁ
z dnia 25 kwietnia 2014 r.

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Uniwersytet Łódzki
Wydział Biologii i Ochrony Środowiska

**System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów
na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska
Uniwersytetu Łódzkiego**

zatwierdzony przez Radę Wydziału BiOŚ UŁ w dniu 25 marca 2014 r.

Łódź, 2014

System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego

Zgodnie z uchwałą nr 192 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10 czerwca 2013 roku w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim, studia na poszczególnych kierunkach prowadzone są według programów kształcenia zgodnych z systemem punktacji ECTS.

Liczba punktów ECTS, która zostaje przypisana przedmiotowi, odzwierciedla pełny nakład pracy przeciętnego studenta konieczny do osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych dla tego przedmiotu. Nakład pracy przeciętnego studenta obejmuje zarówno godziny pracy na Uczelni przewidziane planem zajęć, jak i godziny pracy indywidualnej studenta na Uczelni albo poza nią w czasie realizacji zadanych prac oraz przygotowywania się do zaliczeń i egzaminów.

System ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów wymaga stałego monitorowania i doskonalenia, tj. wprowadzania zmian w przypadku, gdy okaże się, że szacunki nakładu pracy studenta niezbędnej do uzyskania efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych przedmiotów, wyrażone liczbą punktów ECTS, nie są zgodne z sygnalizowanym przez studentów faktycznym czasem, jaki musieli przeznaczyć na uzyskanie efektów kształcenia.

Okresem zaliczeniowym na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska na studiach stacjonarnych jest semestr, a jego zaliczenie wiąże się z **uzyskaniem przez studenta od 27 do 33 punktów ECTS; na każdym roku studiów wymagane jest uzyskanie co najmniej 60 punktów ECTS** (w roku, w którym realizowane jest wychowanie fizyczne co najmniej 61 punktów ECTS). Na studiach niestacjonarnych okresem zaliczeniowym jest rok studiów, co wiąże się z wymogiem uzyskania co najmniej odpowiednio 60 albo 61 punktów ECTS.

Podstawową jednostką realizacji programu kształcenia jest **przedmiot/moduł**, dla których zostaje ustalona liczba punktów ECTS, odpowiadająca łącznej liczbie godzin pracy przeciętnego studenta koniecznej do uzyskania zaplanowanych efektów kształcenia. **Podstawą przyznania 1 punktu ECTS jest 26 godzin (studia stacjonarne, realizowane na Wydziale BiOŚ UŁ w systemie semestrów 13-tygodniowych) albo 27 godzin (studia niestacjonarne) pracy przeciętnego studenta** w ramach przedmiotu, w tym pracy na zajęciach (wykłady,

ćwiczenia laboratoryjne, audytoryjne, terenowe, warsztaty, seminaria), podczas konsultacji z nauczycielem oraz bieżącej pracy samodzielnej i w ramach przygotowania do egzaminów lub zaliczeń.

Przedmiot/moduł może mieć: 1) tylko jedną formę zajęć, na przykład wykład albo ćwiczenia audytoryjne i wtedy przypisana mu może być liczba punktów ECTS od 1 do 30, albo 2) kilka form zajęć, na przykład wykład i ćwiczenia laboratoryjne, i wtedy przypisana mu jest liczba punktów ECTS od 2 do 30. Górna granica dopuszczalnej liczby ECTS wynika z potrzeby zachowania możliwości planowania dużych kompleksowych przedmiotów/modułów, w tym praktyk zawodowych, wypełniających maksymalnie cały semestr. W obydwu przypadkach **liczba punktów ECTS dla przedmiotu jest wartością całkowitą**, natomiast dla form zajęć w ramach przedmiotu – wartością całkowitą albo połówkową.

Przy ustalaniu liczby punktów ECTS dla poszczególnych przedmiotów brany jest pod uwagę fakt **prowadzenia zajęć w języku innym niż standardowy** dla danego programu kształcenia (np. zajęcia w języku angielskim na studiach prowadzonych w języku polskim albo zajęcia w języku polskim na studiach prowadzonych w języku angielskim).

Przy ustalaniu liczby punktów ECTS dla poszczególnych przedmiotów nie jest brana pod uwagę forma zaliczenia. Wykłady w ramach dużych, kompleksowych przedmiotów/modułów kończą się zaliczeniem, na które składają się zaliczenia cząstkowe, i wówczas łączny nakład pracy przeciętnego studenta w stosunku do liczby godzin wykładów niejednokrotnie jest równy względnemu łącznemu nakładowi pracy szacowanemu dla wykładów kończących się egzaminem.

Przy planowaniu niniejszego systemu starano się przede wszystkim zapewnić możliwość **elastycznego reagowania** na zgłaszane przez koordynatorów przedmiotów lub studentów różnice rzeczywistego nakładu pracy własnej (poza zajęciami) studenta w stosunku do zakładanego. Dla większości form zajęć (wykład, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe, zajęcia specjalistyczne) wprowadzono warianty nakładu pracy własnej przeciętnego studenta koniecznej do osiągnięcia określonych dla danego przedmiotu efektów kształcenia. Poszczególne warianty (maksymalnie 3 dla zajęć w języku standardowym dla danego programu studiów) określone są **stopniami NPWS (nakładu pracy własnej studenta, tj. poza zajęciami) od I do III. Stopień NPWS nie jest tożsamy ze stopniem trudności przedmiotu.** Na przykład trudny przedmiot może mieć przypisany I stopień NPWS, jeśli studenci mają zapewnioną możliwość osiągania efektów kształcenia w znacznym stopniu podczas zajęć kontaktowych, wskutek czego niższy jest wymagany od nich nakład pracy poza zajęciami. Analogicznie, przedmiot uważany za łatwy może mieć

przypisany III stopień NPWS, jeśli studenci są w stanie osiągnąć samodzielnie (praca w bibliotece, poza uczelnią) zdefiniowane dla przedmiotu efekty kształcenia i gdy wskutek tego w programie studiów przewidziano dla tego przedmiotu niską liczbę godzin zajęć kontaktowych.

Do formy kształcenia może być przypisany II stopień NPWS, gdy zachodzą co najmniej dwie z poniższych przesłanek, natomiast III stopień NPWS, gdy zachodzą co najmniej cztery z poniższych przesłanek:

1. realizacja przedmiotu w początkowym okresie kształcenia na poziomie akademickim (pierwsze 2 lata studiów I stopnia);
2. wysokie bogactwo gatunkowe omawianych grup taksonomicznych lub grup funkcjonalnych;
3. wysoki stopień złożoności obsługi aparatury naukowej;
4. wysoki poziom abstrakcji omawianych zagadnień;
5. konieczność opanowania pamięciowego znacznej części treści kształcenia niezbędnych do wypełnienia efektów kształcenia (np. z uwagi na złożone wzory chemiczne lub równania matematyczne, rozbudowane systemy klasyfikacji biotycznych lub abiotycznych elementów środowiska, skomplikowane procedury prawne lub administracyjne);
6. znaczny udział treści kształcenia spoza dziedziny nauk biologicznych;
7. multidyscyplinarność i szybki postęp (szybka dezaktualizacja) wiedzy przekazywanej w ramach danego przedmiotu;
8. duży udział treści wysoce specjalistycznych, wymagających pogłębionej analizy;
9. powtarzające się informacje zwrotne od studentów lub nauczycieli akademickich o problemach z osiągnięciem przedmiotowych efektów kształcenia dotyczących co najmniej 25% studentów.

W przypadku uzyskania drugi rok z rzędu najwyższych ocen przez ponad 80% studentów, koordynator przedmiotu występuje do Dziekana z wnioskiem o obniżenie wartości punktowej ECTS na drodze:

1. **obniżenia stopnia NPWS i pozostawienia bez zmian wymiaru godzinowego** dla danej formy kształcenia lub przedmiotu (rozwiązanie możliwe dla form kształcenia z przypisanym II albo III stopniem NPWS);
albo
2. **obniżenia wymiaru godzinowego i pozostawienia bez zmian stopnia NPWS** dla danej formy kształcenia lub przedmiotu (rozwiązanie możliwe niezależnie od stopnia NPWS).

Dziekan może: 1) zaakceptować wniosek, albo 2) utrzymać dotychczasową liczbę punktów ECTS i zalecić przededefiniowanie przedmiotowych efektów kształcenia skutkujące

zwiększeniem rzeczywistego NPWS, szczególnie gdy takie rozwiązanie ma istotny wpływ na osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia przez studentów. Jeśli w tym drugim przypadku ponad 80% studentów uzyskuje najwyższe oceny w kolejnym (trzecim) roku, Dziekan wydaje decyzję zgodną z wnioskiem. Powyższy mechanizm nie dotyczy WF, lektoratów języka obcego (w obydwu przypadkach wymiar godzinowy zajęć i liczba punktów ECTS jest regulowany uchwałą Senatu UŁ), praktyk, seminariów dyplomowych, pracowni specjalistycznych i pracowni magisterskich.

Przyjęty system wariantowy pozwala w sposób elastyczny reagować na podstawie weryfikacji i walidacji efektów kształcenia poprzez: 1) redukcję liczby godzin zajęć, ewentualnie przy jednoczesnym podwyższeniu stopnia NPWS (nakładu pracy przeciętnego studenta poza zajęciami) przedmiotu, w szczególności gdy efekty kształcenia weryfikowane i walidowane są niemal wyłącznie najwyższymi ocenami, 2) zwiększenie liczby godzin zajęć, ewentualnie przy jednoczesnym obniżeniu stopnia NPWS dla przedmiotu, którego zaliczenie przysparza przeciętnemu studentowi znacznych trudności, w szczególności wskutek nieosiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności, 3) przypisanie jednym przedmiotom wyższego (patrz pkt. 1), a innym niższego stopnia NPWS (patrz pkt. 2) przy zachowaniu niezmięionej liczby punktów ECTS dla semestru albo roku. Podsumowując, **przyjęty system** ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów **pozwala na zadeklarowane powyżej jego doskonalenie**, tj. wprowadzania zmian w przypadku, gdy okaże się, że szacunki nakładu pracy studenta niezbędnej do uzyskania efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych przedmiotów, wyrażone liczbą punktów ECTS, nie są zgodne z sygnalizowanym przez studentów faktycznym czasem, jaki musieli przeznaczyć na uzyskanie efektów kształcenia.

Przedmioty wymagane na całej Uczelni mają przypisane punkty ECTS zgodnie z uchwałą nr 192 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10 czerwca 2013 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim. Na kierunkach studiów na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ:

- dla wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych I i II stopnia, realizowanego w wymiarze 30 godzin przewidziany jest 1 punkt ECTS;
- dla kształcenia w zakresie nowożytnych języków obcych, na studiach I stopnia (do poziomu B2) przewidzianych jest łącznie 7 punktów ECTS, a na studiach II stopnia – co najmniej 3 punkty ECTS.

Rozliczenie ryczałtowe pracy nauczycieli akademickich poza zajęciami nie dotyczy Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŁ w zakresie innym niż ustalany obligatoryjnie przez Senat UŁ dla całej Uczelni.

Kalkulator punktów ECTS dla poszczególnych form zajęć na studiach stacjonarnych I i II stopnia

Tabela form zajęć (1 ECTS odpowiada 26 godzinom pracy; **NPWS – nakład pracy własnej studenta**)

Forma	Sposób przeliczania	Proporcje			Liczba punktów ECTS
		Zajęcia	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Wykład I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	0,5	2
	Godziny bazowe	26	13	13	
Wykład II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	1,5	3
	Godziny bazowe	26	13	39	
Wykład III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	2,5	4
	Godziny bazowe	26	13	65	
Wykład w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	26	78	52	
Ćwiczenia laboratoryjne I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	0,5	2
	Godziny bazowe	26	13	13	
Ćwiczenia laboratoryjne II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	0,5	3
	Godziny bazowe	26	39	13	
Ćwiczenia laboratoryjne III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	2,5	0,5	4
	Godziny bazowe	26	65	13	
Ćwiczenia laboratoryjne w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	26	78	52	
Zajęcia specjalistyczne I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	0,5	2
	Godziny bazowe	26	13	13	
Zajęcia specjalistyczne II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	0,5	3
	Godziny bazowe	26	39	13	
Zajęcia specjalistyczne III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	2,5	0,5	4
	Godziny bazowe	26	65	13	
Zajęcia specjalistyczne w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	26	78	52	
Ćwiczenia audytoryjne I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	0,5	2
	Godziny bazowe	26	13	13	
Ćwiczenia audytoryjne II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1	1	3
	Godziny bazowe	26	26	26	
Ćwiczenia audytoryjne III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	1,5	4
	Godziny bazowe	26	39	39	
Ćwiczenia audytoryjne w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	26	78	52	

Ćwiczenia terenowe I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	26	0	0	
Ćwiczenia terenowe II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	0,5	2
	Godziny bazowe	26	13	13	
Ćwiczenia terenowe III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1	1	3
	Godziny bazowe	26	26	26	
Ćwiczenia terenowe w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	26	78	52	
Warsztaty	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	26	0	0	
Praktyki	Wskaźnik proporcji	0	1	0	1
	Godziny bazowe	0	26	0	
Lektorat	Wskaźnik proporcji	1	0,3	0	2
	Godziny – 1/3 limitu	40	12	0	
Lektorat (semestr z egzaminem)	Wskaźnik proporcji	1	0,3	0,65	3
	Godziny – 1/3 limitu	40	12	26	
WF	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	30 h – ryczałt ECTS	30	0	0	
e-learning	Wskaźnik proporcji	0	1	1	2
	Godziny bazowe	0	26	26	
e-learning (bez ECTS)	Wskaźnik proporcji	0	0	0	0
	Godziny bazowe	0	0	0	
Seminarium licencjackie	Wskaźnik proporcji	1	3	0	4
	Godziny bazowe	26	78	0	
Seminarium magisterskie	Wskaźnik proporcji	1	1	0	2
	Godziny bazowe	26	26	0	
Projekt (praca z nauczycielem)	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	26	0	0	
Projekt (praca własna studenta)	Wskaźnik proporcji	0	1	0	1
	Godziny bazowe	0	26	0	
Pracownia specjalistyczna lub magisterska (praca z nauczycielem)	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	26	0	0	
Pracownia specjalistyczna lub magisterska (praca własna studenta)	Wskaźnik proporcji	0	1	0	1
	Godziny bazowe	0	26	0	
PPDED	Wskaźnik proporcji	0	0,75	0,25	10 / 20
	Limit	0	195 / 390	65 / 130	

*Inny niż standardowy dla danych studiów; do zajęć w języku obcym może być przypisana liczba punktów ECTS wg zasad dla zajęć w języku standardowym, jeśli istnieją po temu przesłanki oparte na szacunkach łącznego czasu pracy studenta.

Kalkulator punktów ECTS dla poszczególnych form zajęć na studiach niestacjonarnych zaocznych I i II stopnia

Tabela form zajęć (1 ECTS odpowiada 27 godzinom pracy; **NPWS – nakład pracy własnej studenta**)

Forma	Sposób przeliczania	Proporcje			Liczba punktów ECTS
		Zajęcia	Praca bieżąca	Przygotowanie do zaliczenia	
Wykład I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	1,5	3
	Godziny bazowe	27	13,5	40,5	
Wykład II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1	2,5	4,5
	Godziny bazowe	27	27	67,5	
Wykład III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	3,5	6
	Godziny bazowe	27	40,5	94,5	
Wykład w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	27	81	54	
Ćwiczenia laboratoryjne I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	0,5	3
	Godziny bazowe	27	40,5	13,5	
Ćwiczenia laboratoryjne II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	2,5	1	4,5
	Godziny bazowe	27	67,5	27	
Ćwiczenia laboratoryjne III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	3,5	1,5	6
	Godziny bazowe	27	94,5	40,5	
Ćwiczenia laboratoryjne w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	27	81	54	
Zajęcia specjalistyczne I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	0,5	3
	Godziny bazowe	27	40,5	13,5	
Zajęcia specjalistyczne II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	2,5	1	4,5
	Godziny bazowe	27	67,5	27	
Zajęcia specjalistyczne III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	3,5	1,5	6
	Godziny bazowe	27	94,5	40,5	
Zajęcia specjalistyczne w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	27	81	54	
Ćwiczenia audytoryjne I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1	1	3
	Godziny bazowe	27	27	27	
Ćwiczenia audytoryjne II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	2	1,5	4,5
	Godziny bazowe	27	54	40,5	
Ćwiczenia audytoryjne III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	27	81	54	
Ćwiczenia audytoryjne w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	27	81	54	

Ćwiczenia terenowe I stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	0,5	0,5	2
	Godziny bazowe	27	13,5	13,5	
Ćwiczenia terenowe II stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1	1	3
	Godziny bazowe	27	27	27	
Ćwiczenia terenowe III stopień NPWS	Wskaźnik proporcji	1	1,5	1,5	4
	Godziny bazowe	27	40,5	40,5	
Ćwiczenia terenowe w języku obcym*	Wskaźnik proporcji	1	3	2	6
	Godziny bazowe	27	81	54	
Warsztaty	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	27	0	0	
Praktyki	Wskaźnik proporcji	0	1	0	1
	Godziny bazowe	0	27	0	
Lektorat	Wskaźnik proporcji	1	0,75	0,5	3
	Godziny – ½ limitu	36	27	18	
Lektorat (semestr z egzaminem)	Wskaźnik proporcji	1	1	1	4
	Godziny – ½ limitu	36	36	36	
WF	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	30 h – ryczałt ECTS	30	0	0	
e-learning	Wskaźnik proporcji	0	1	1	2
	Godziny bazowe	0	27	27	
e-learning (bez ECTS)	Wskaźnik proporcji	0	0	0	0
	Godziny bazowe	0	0	0	
Seminarium licencjackie	Wskaźnik proporcji	1	5	0	6
	Godziny bazowe	27	135	0	
Seminarium magisterskie	Wskaźnik proporcji	1	3	0	4
	Godziny bazowe	27	81	0	
Projekt (praca z nauczycielem)	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	27	0	0	
Projekt (praca własna studenta)	Wskaźnik proporcji	0	1	0	1
	Godziny bazowe	0	27	0	
Pracownia specjalistyczna lub magisterska (praca z nauczycielem)	Wskaźnik proporcji	1	0	0	1
	Godziny bazowe	27	0	0	
Pracownia specjalistyczna lub magisterska (praca własna studenta)	Wskaźnik proporcji	0	1	0	1
	Godziny bazowe	0	27	0	
PPDED	Wskaźnik proporcji	0	0,75	0,25	10 / 20
	Limit	0	202,5 / 405	67,5 / 135	

*Inny niż standardowy dla danych studiów; do zajęć w języku obcym może być przypisana liczba punktów ECTS wg zasad dla zajęć w języku standardowym, jeśli istnieją po temu przesłanki oparte na szacunkach łącznego czasu pracy studenta.

Definicje form zajęć wykorzystywanych w procesie kształcenia na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ, zgodnych z formami zajęć zawartymi w programie USOS.

Wykład – podstawowa forma zajęć w ramach przedmiotu, polegająca na bezpośrednim kontakcie prowadzącego ze studentem w celu przekazania głównie wiedzy i kompetencji społecznych odpowiadających kierunkowym efektom kształcenia. Wykład jest przede wszystkim słownym przekazem określonych informacji ułożonych w pewną strukturę, wspieranym środkami wizualnymi. Wykład daje możliwość łatwego i szybkiego dostosowania treści nauczania w zależności od poziomu i przygotowania uczących się. Wykładowi może towarzyszyć aktywizacja słuchaczy poprzez zadawanie krótkich poleceń i zadań.

Formami weryfikacji pracy własnej studenta są na przykład: opisowe prace pisemne, test, egzamin ustny, ocena aktywności w trakcie wykładu.

Ćwiczenia – forma zajęć dydaktycznych zazwyczaj poprzedzona wykładem, której celem jest utrwalenie i poszerzenie obszaru wiedzy oraz wykształcenie umiejętności poprzez samodzielną pracę studentów pod nadzorem nauczyciela. Prowadzący zajęcia ukierunkowuje studentów do indywidualnej lub grupowej aktywności, zlecając im do wykonania różnego rodzaju zadania.

Poszczególne formy praktycznych zajęć kontaktowych prowadzonych indywidualnie albo w grupach o określonej liczebności różnicuje przede wszystkim **stopień wymaganego nadzoru prowadzącego zajęcia nad czynnościami studenta**. Im te ostatnie są bardziej złożone, specjalistyczne lub potencjalnie zagrażające zdrowiu studenta i osób trzecich, tym wymagany jest ściślejszy nadzór, co z kolei determinuje niższą liczebność grup zajęciowych. Liczebność ta maleje dla kolejnych niżej wymienionych form zajęć:

- **ćwiczenia audytoryjne,**
- **ćwiczenia laboratoryjne,**
- **zajęcia specjalistyczne.**

Dla trzech ww. form zajęć zakładany jest obligatoryjny udział pracy własnej studenta (w trzech ww. wariantach). Dodatkowo, każdy przedmiot może być realizowany w formie warsztatów, dla których nie zakłada się konieczności pracy własnej studenta poza zajęciami. **Warsztaty** zarezerwowane są dla celów kształtowania wysoce specjalistycznych umiejętności studentów.

Katalog form zajęć praktycznych uzupełniają **ćwiczenia terenowe**, które prowadzone są poza budynkami Uczelni. Forma ta ma na celu realizację efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ćwiczenia terenowe kształtują umiejętność prowadzenia obserwacji przyrodniczych bezpośrednio w terenie, identyfikacji i inwentaryzacji elementów przyrody, pracy w grupie, oraz postawy społeczne w zakresie konieczności poszanowania dziedzictwa przyrodniczego.

Formami weryfikacji bieżącej pracy własnej studenta podczas i po zajęciach praktycznych jest ocena napisanego sprawozdania lub raportu, ocena aktywności studenta w trakcie zajęć, w tym jakości wykonania pracy praktycznej (wykonywanej indywidualnie lub w zespole), zaliczenie pisemne lub ustne.

Praktyki – forma kształcenia mająca na celu nabywanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych potrzebnych do wykonywania zadań w miejscu pracy, zgodnym z kierunkiem studiów. Forma ta pozwala stosować wiedzę w zakresie niezbędnym do podejmowania samodzielnych decyzji, wykształcenia potrzeby stałego podnoszenia kwalifikacji, umiejętności współpracy, rozwijania komunikatywności oraz umiejętności organizowania sobie pracy. Wiązanie procesu opanowania wiedzy z praktycznym ich zastosowaniem skutkuje pozytywną motywacją uczącego się i aktywizuje go. Praktyka (szczególnie długoterminowa) i nabyte w jej trakcie umiejętności zwiększają szanse absolwenta na uzyskania atrakcyjnej pracy.

Formami weryfikacji bieżącej pracy własnej studenta są: napisanie sprawozdania z przebiegu praktyk i samoocena, obserwacja działań studenta przeprowadzona przez opiekuna praktyk oraz analiza dokumentacji praktyki.

Projekt – to metoda kształcenia mająca na celu wykształcenie umiejętności pogłębionej analizy sformułowanego problemu, określenia metod i sposobów niezbędnych do jego rozwiązania. Metoda ta może być realizowana z udziałem nauczyciela akademickiego, który pełni rolę moderatora, albo może polegać na samodzielnej pracy indywidualnej albo w grupie. Formami weryfikacji pracy własnej studenta są na przykład: ocena raportu i prezentacji własnego lub zespołowego projektu, ocena przebiegu pracy osób realizujących projekt.

Seminarium – forma zajęć polegająca na czynnym uczestnictwie studentów, prowadzona w grupach o ograniczonej liczebności, charakteryzująca się wyższym nakładem pracy

własnej, na bazie wcześniej uzyskanych efektach kształcenia w ramach przedmiotów realizowanych na danym kierunku i stopniu studiów.

Formami weryfikacji pracy własnej studenta jest przygotowanie prezentacji, przedstawienie referatu, aktywny udział w dyskusji z uzasadnieniem własnego stanowiska.

Pracownia specjalistyczna lub magisterska – specyficzna forma zajęć na kierunkach eksperymentalnych, prowadzona na studiach II stopnia, która umożliwia studentom przeprowadzanie różnego rodzaju badań i eksperymentów, pod opieką nauczyciela akademickiego lub samodzielnie, w szczególności w celu pozyskania danych empirycznych do pracy magisterskiej.

Weryfikacja bieżącej pracy własnej studenta sprowadza się do weryfikacji efektywności i poprawności przeprowadzania obserwacji, eksperymentów i opartych na ich podstawie analiz, która dokonywana jest na bieżąco przez opiekuna pracy magisterskiej.

Skala ocen stosowanych przy weryfikacji i walidacji przedmiotowych efektów kształcenia na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska a skala ocen ECTS

Skala ocen stosowanych na Wydziale BiOŚ UŁ	Skala ocen ECTS	Definicja
5.0 bardzo dobry	A – excellent	Wybitne osiągnięcia – wyniki z dopuszczeniem jedynie drugorzędnych błędów
4.5 dobry plus	B – very good	Powyżej średniego standardu – z pewnymi błędami
4.0 dobry	C – good	Generalnie solidna praca z zauważalnymi błędami
3.5 dostateczny plus	D – satisfactory	Zadowolający, ale ze znaczącymi błędami
3.0 dostateczny	E – sufficient	Zadowolający, ale ze znaczącymi błędami
2.0 niedostateczny	F – fail	Przedmiot wymaga powtórzenia całości